

ЖИВИЙ МОНТАЖ: ДИНАМІКА ПРОСТОРУ І ЧАСУ

Кулішова Н.Є., професор, кафедра МСТ, ХНУРЕ

Карпенко М.В., студент, кафедра МСТ, ХНУРЕ

Анотація. Робота присвячена вибору інструментів, які допомагають створювати «живий» монтаж. Розглянуто ключові інструменти для відеомонтажу, що позитивно впливають на емоційне сприйняття глядача у соц. мережах.

Ключові слова: ВІДЕОМОНТАЖ, СКЛЕЙКА, ТЕХНІКА ВІДЕОМОНТАЖУ, ДИНАМІКА, РИТМ, ТЕМП.

Сьогодні відеомонтаж створюється в більшості для видеоблогів, тому задача монтажу – зрозуміло подати інформацію та швидко зацікавити глядача. Цікавий та унікальний контент, якісна озвучка, гарна підбірка зображень і наповнений смисловим значенням монтаж – запорука успіху YouTube-блогерів.

Задачею даної роботи є підбір інструментів, які допомагають створювати «живий» монтаж, змусити глядача відчувати історію наживо. Монтаж відеороликів, призначених для подальшого викладання у соціальних мережах, виконує не лише технічну функцію з'єднання кадрів, а й виступає засобом художнього вираження. Створення живої динаміки кадрів потребує тонкого чуття простору, часу та емоційного наповнення сцен.

Різні техніки відеомонтажу [1-4] розроблялися для привертання уваги аудиторії, ефективної розповіді історії, глядацької інтриги та настрою. Прийоми та техніки монтажу допомагають слідувати за сюжетом, контролювати динаміку, ритм, темп відео, створюють емоційну атмосферу.

Одним із ключових інструментів впливу на емоційне сприйняття глядача є ритм у відеомонтажі, темп і динаміка зміни кадрів та сцен, що створює певне відчуття руху, напруження чи спокою у відео. Ритм у відеомонтажі – це організована зміна кадрів, яка формує відчуття темпу, який можна задати тривалістю кадрів, послідовністю дій, рухів.

Для вирішення творчого задуму фахівці використовують наступні методи. Ефект зростання напруги досягається через поступове прискорення монтажного ритму. Формування динаміки простору реалізують шляхом варіативної побудови просторових переходів та зміни локальних перспектив. Маніпулювання часом вирішують через монтажні техніки розтягування або стискання хронометражу подій. Таким чином, монтаж виступає не лише механічною склейкою зображень, а є справжнім художнім процесом, що формує ритмічну тканину відеоролику.

При монтажі для відеоігор використовують переважно динамічний монтаж зі зміною темпу – різкі зміни кадрів у рухомих сценах. Спокійніші моменти в описі локацій часто узгоджуються з музикою та ефектами.

Приєм «Jump cut» дає ефект стрибка у часі чи просторі, коли два кадри одного й того ж об'єкта, знятого з тієї самої відстані, розташовуються один за одним. Цей прийом передає тривогу, динаміку чи внутрішній стан героя і використовується для прискорення темпу чи створення дискомфорту.

Приєм «Склейка на момент дії» часто допомагає у динамічних сценах, бійцівських іграх. Так зміна кадрів відбувається під час руху персонажа.

«Match cut» застосовують для склеювання кадрів, на яких знаходяться візуально схожі об'єкти. «Ритмічна склейка під музику» допомагає змінювати кадри для синхронізації з ритмом музики.

Для того, щоб урізноманітнити відеоряд і додати глибину, застосовують прийом «B-roll», де використовують додаткові кадри, які не належать до основного матеріалу. Цей прийом також називають „перебивками“, які, у свою чергу, поділяються на внутрішні та зовнішні: зовнішні стосуються фонового зображення, а внутрішні – окремих предметів або деталей у кадрі. Порівняльна характеристика технік сучасного монтажу подана в таблиці 1.

Таблиця 1 – Порівняння технік відеомонтажу

Техніка	Суть	Ефект	Ритм	Вплив на глядача
Jump cut	Різде обрізання одного кадру з пропуском часу	Передає динаміку, тривожність, внутрішній розпад	Рваний, уривчастий	Викликає напругу, підкреслює час, або емоції
Коса склейка L-cut/J-cut	Перехід звуку поза межами відповідного кадру	Плавний перехід, драматургічна безперервність	М'який, природний	Створює атмосферу, глибше занурює у сцену
Склейка на момент дії	Монтаж під час дії, руху	Збереження плавної динаміки	Ритмічний, логічний	Підсилює реалізм, непомітність монтажу
Match cut	Узгодженість форми, руху чи ідеї між кадрами	Візуально сильний перехід	Збалансований	Викликає асоціації, зміцнює сенсові зв'язки
Ритмічний монтаж під музику	Монтаж, синхронізований з музикою	Збагачує контекст, приховує склейки	Варіативний	Додає глибини, розкриває деталі
B-roll	Візуальна вставка додаткових кадрів поверх основного. Ілюстрація, доповнення, або пояснення основного змісту.	Зменшує монотонність, робить відео візуально динамічним і професійним	Залежить від жанру: у динамічному відео частіші перебивки, у спокійному м'якші та рідші.	Підсилює емоцію, допомагає краще зрозуміти зміст

Сучасні методи монтажу дуже різноманітні, тому можна знайти саме таку техніку, яка краще за все підходить для втілення будь яких творчих задумок Живий монтаж – це результат гармонійної взаємодії технічної майстерності та емоційної інтуїції. Відчуття ритму, зміна просторово-часових параметрів та емоційна наповненість кадрів є запорукою створення переконливої аудіовізуальної розповіді.

Література.

1. Як монтують кіно. 8 найпоширеніших монтажних прийомів. <https://www.youtube.com/watch?v=DQXLJjdmx9w>.
2. J Cuts, L Cuts and Match Cuts: What are they? <https://www.youtube.com/watch?v=gEUnrQrlhpl>.
3. 6 Match Cut Transitions You NEED to Know! https://www.youtube.com/watch?v=CGzyD_54ajU.
4. Ultimate Guide to Scene Transitions – Every Editing Transition Explained. <https://www.youtube.com/watch?v=TKXBAaQB03U>.